

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 479/2012-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. novembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti E., spol. s r. o., B., zastúpenej advokátom Mgr. M. K., Advokátska kancelária J., s. r. o., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej dobe zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 45 Cb/60/1999 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaniach vedených pod sp. zn. 1 Obo 87/2006, sp. zn. 1 Obo 3/2009 a sp. zn. 1 Obdo V 13/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti E., spol. s r. o., B., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. júna 2012 doručená sťažnosť spoločnosti E., spol. s r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), v ktorej

namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej dobe zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 45 Cb/60/1999 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 1 Obo 87/2006, sp. zn. 1 Obo 3/2009 a sp. zn. 1 Obdo V 13/2011.

V podstatnej časti sťažnosti sťažovateľka uviedla:

«K porušovaniu práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov došlo postupom Krajského súdu v Bratislave v právnej veci sťažovateľa proti R. (pôvodne ako S.)..., o zaplatenie 139.608,75,- EUR s prísl. vedenej na tomto súde pod sp. zn. 45 Cb 60/1999.

K porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov dochádzalo ďalej aj postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky... v tej istej právnej veci, a to v odvolacích konaniach so sp. zn. 1 Obo 87/2006 a 1 Obo 3/2009, a v dovolacom konaní so sp. zn. 1 Obdo V 13/2011. ...

Sťažovateľ si prvýkrát uplatnil svoje právo na rozhodnutie vo veci na Krajskom súde v Bratislave podaním žaloby zo dňa 21.06.1999. K vyčerpaniu všetkých opravných prostriedkov sťažovateľa, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, došlo v predmetnej veci až dňa 20.04.2012, kedy mu bolo doručené uznesenie NS SR zo dňa 29.02.2012, ktorým NS SR podané dovolanie v predmetnej veci odmietol.

Od podania žaloby vo veci až po úplné ukončenie sporu tak uplynulo takmer 13 rokov, počas ktorých došlo zo strany príslušných súdov k viacnásobnému a opakovanému porušeniu práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a tým k dlhodobému udržiavaniu stavu právnej neistoty sťažovateľa...

... konanie pred Krajským súdom v Bratislave ako aj pred NS SR ako súdom odvolacím, resp. dovolacím, sa týkalo žaloby o zaplatenie 139.608,75,-€ s prísl., pričom z pohľadu právnej zložitosti veci sa súdy zaoberali najmä otázkou platnosti zmluvy o spoločnej koprodukčnej výrobe televízneho programu „D.“ uzatvorenej medzi odporcom

a spoločnosťou Š., s. r. o., a viazanosťou súdov rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný správny delikt postihnutelný podľa osobitných predpisov v zmysle § 135 ods. 1 O. s. p. Ako je zrejmé zo spisovej dokumentácie a aj z jednotlivých rozhodnutí či už Krajského súdu v Bratislave alebo NS SR, keď už súdy vo veci ako takej pristúpili ku konaniu, nepovažovali vec za právne a ani fakticky zložitú. Máme pre to za to, že prietahy nemohli byť spôsobené zložitou veci ako takej... Správanie sťažovateľa a aj odporcu možno počas celej doby trvania predmetného sporu hodnotiť ako aktívne, v dôsledku čoho v žiadnom prípade nedochádzalo k zdlhavosti konania pre príčiny na strane účastníkov konania...

Z konania Krajského súdu v Bratislave ako aj NS SR jednoznačne vyplýva, že ich konanie bolo málo činné... Až po uplynutí takmer štyroch rokov od podania žaloby Krajský súd v Bratislave vyzval odporcu na vyjadrenie sa k podanej žalobe, pričom prvé pojednávanie vo veci sa následne uskutočnilo až po uplynutí ďalších takmer dvoch rokov - dňa 04.05.2005. ... Aj keď Krajský súd v Bratislave po tomto značnom časovom úseku nečinnosti začal vo veci konať a dňa 16.11.2005 vo veci rozhodol, od podania odvolania zo strany odporcu zo dňa 09.03.2006 po vykonanie prvého úkonu zo strany odvolacieho súdu ...ubehli opäť takmer dva roky. O odvolaní odporcu voči prvostupňovému rozhodnutiu NS SR rozhodol dňa 27.02.2008 a vec vrátil Krajskému súdu v Bratislave.

Aj keď po vrátení veci späť na Krajský súd v Bratislave došlo k opätovnému rozhodnutiu vo veci v rozmedzí ôsmich mesiacov... o odvolaní tentokrát sťažovateľa NS SR rozhodoval opäť vyše jedného roka, aj keď rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 24.06.2009, sp. zn. 45 Cb 60/1999 potvrdzoval. NS SR v konaní so sp. zn. 1 Obo 2009 rozhodol dňa 14.10.2010 a napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave potvrdil.

Voči uvedenému rozhodnutiu NS SR sťažovateľ za účelom vyčerpania všetkých dostupných opravných prostriedkov v zmysle ust. § 53 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky... podal dovolanie na NS SR, ktorému bola pridelená sp. zn. 1 Obdo V 13/2011. Aj keď dovolanie bolo podané na NS SR dňa 09.12.2010, k rozhodnutiu o odmietnutí dovolania došlo zo strany NSSR už po uplynutí vyše jedného roka rozhodnutím zo dňa 29.02.2012, doručeným sťažovateľovi dňa 20.04.2012.

Svojím konaním tak Krajský súd v Bratislave i NS SR zapríčinili prietahy v predmetných konaniach najmenej v trvaní desiatich rokov, čím spôsobili sťažovateľovi stav značnej a dlhotrvajúcej právnej neistoty...

Žiadame, aby sťažovateľovi Ústavný súd SR priznal primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch vo výške 15.000,-EUR...»

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo sťažovateľa, spoločnosti E., spol. s r. o..., zastúpeného advokátom Mgr. M. K., advokátom, konajúcim v mene a na účet spoločnosti Advokátska kancelária J., s. r. o... na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy... a čl. 6 ods. 1 Dohovoru... bolo porušené postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní so sp. zn. 45 Cb 60/1999 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaniach so sp. zn. 1 Obo 87/2006, 1 Obo 3/2009 a 1 Obdo V 13/2011.

Spoločnosti E., spol. s r. o... priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 15.000,-EUR, ktoré je Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd Slovenskej republiky povinní vyplatiť spoločne a nerozdielne do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd Slovenskej republiky sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť spoločnosti E., spol. s r. o... trovy konania v sume 1.706,40,- EUR... do jedného mesiaca od doručenia tohto nálezu na účet právneho zástupcu, Advokátska kancelária J. s. r. o...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

A.

1. Pokiaľ ide o napadnutý postup krajského súdu, ústavný súd zistil, že konanie vedené na krajskom súde pod sp. zn. 45 Cb 60/1999 bolo ukončené rozhodnutím z 24. júna 2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť 18. novembra 2010.

2. Sťažovateľka napadla aj postup najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obo 87/2006. Ústavný súd zistil, že konanie vedené pod touto spisovou značkou bolo ukončené uznesením z 27. februára 2008, ktoré nadobudlo právoplatnosť 15. mája 2008.

3. Konanie vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 1 Obo 3/2009, postup ktorého sťažovateľka tiež namieta, bolo ukončené rozhodnutím zo 14. októbra 2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť 18. novembra 2010.

Napadnuté konanie krajského súdu bolo právoplatne ukončené 18. novembra 2010 a napadnuté konania najvyššieho súdu boli právoplatne ukončené 15. mája 2008 a 18. novembra 2010, čo je zjavne po uplynutí lehoty ustanovenej zákonom o ústavnom súde na podanie sťažnosti. V tejto časti tak ústavný súd posúdil predloženú sťažnosť ako oneskorene podanú a ako takú ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol. V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože to kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde neumožňuje (napr. m. m. III. ÚS 124/04, IV. ÚS 14/03, III. ÚS 14/03).

B.

Vo vzťahu ku konaniu vedenému na najvyššom súde pod sp. zn. 1 Obdo V 13/2011, ktorého postup sťažovateľka tiež namieta, je situácia odlišná. Sťažnosť bola ústavnému súde doručená faxovým podaním 20. júna 2012 (poštou následne 25. júna 2012), pričom konanie na najvyššom súde bolo ukončené rozhodnutím z 29. februára 2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť 23. apríla 2012.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súde, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Zo skutočnosti, že namietané konanie skončilo rozhodnutím z 29. februára 2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť 23. apríla 2012, vyplýva, že sťažovateľka sa na ústavný súd obrátila so svojou sťažnosťou (20. júna 2012) v čase, keď porušenie označeného základného práva na súde, ktorý označila za účastníka konania, už netrvalo a konanie o jej sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje

vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a pretože sťažovateľka sa v predmetnej veci domáhala ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v čase, keď v označenom konaní pred najvyšším súdom namietané porušenie práva už netrvalo, a teda bola odstránená jej právna neistota, pripadalo do úvahy len odmietnutie predmetnej ústavnej sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. novembra 2012